
Dokument z posiedzenia

B9-0271/2020

14.9.2020

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji /
wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki
bezpieczeństwa

zgodnie z art. 132 ust. 2 Regulaminu

w sprawie sytuacji na Białorusi
(2020/2779(RSP))

**Sandra Kalniete, Michael Gahler, Željana Zovko, Paulo Rangel, David
McAllister, Jerzy Buzek, Andrius Kubilius, Radosław Sikorski, Andrzej
Halicki, Vladimír Bilčík, Isabel Wiseler-Lima, Antonio López-Istúriz
White, David Lega, Andrey Kovatchev, Arba Kokalari, Rasa
Juknevičienė, Tomasz Frankowski, Eugen Tomac, Roberta Metsola**
w imieniu grupy PPE

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji na Białorusi
(2020/2779(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając powołanie w Pradze dnia 7 maja 2009 r. Partnerstwa Wschodniego jako wspólnej inicjatywy UE i jej sześciu partnerów z Europy Wschodniej: Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Gruzji, Republiki Mołdawii i Ukrainy,
  - uwzględniając wspólne deklaracje przyjęte podczas szczytów Partnerstwa Wschodniego w 2009 r. w Pradze, w 2011 r. w Warszawie, w 2013 r. w Wilnie, w 2015 r. w Rydze i w 2017 r. w Brukseli,
  - uwzględniając globalną strategię UE i zmienioną europejską politykę sąsiedztwa,
  - uwzględniając swoje rezolucje w sprawie Białorusi, w szczególności rezolucje z dnia 24 listopada 2016 r.¹ i z dnia 6 kwietnia 2017 r.² w sprawie sytuacji na Białorusi, z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie Białorusi³ oraz z dnia 4 października 2018 r. w sprawie pogorszenia się sytuacji w zakresie wolności mediów na Białorusi, w szczególności w sprawie Karty 97⁴,
  - uwzględniając wybory prezydenckie, które odbyły się na Białorusi w dniu 9 sierpnia,
  - uwzględniając oświadczenie przewodniczącego Parlamentu Europejskiego z dnia 13 sierpnia i liderów pięciu grup politycznych z dnia 17 sierpnia w sprawie sytuacji na Białorusi po wyborach prezydenckich z 9 sierpnia,
  - uwzględniając nadzwyczajne posiedzenie Rady do Spraw Zagranicznych z dnia 14 sierpnia oraz Rady Europejskiej z dnia 19 sierpnia w sprawie sytuacji na Białorusi po wyborach prezydenckich z 9 sierpnia,
  - uwzględniając publiczne oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) w sprawie sytuacji na Białorusi po wyborach prezydenckich z 9 sierpnia 2020 r.,
  - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w czasie kampanii przed wyborami prezydenckimi dochodziło do powszechnych manipulacji i ingerencji na korzyść urzędującego prezydenta, do zastraszania i represji wobec innych kandydatów, ich rodzin i zwolenników, dokonano

---

¹ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 135.

² Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 60.

³ Dz.U. C 390 z 18.11.2019, s. 100.

⁴ Dz.U. C 11 z 13.1.2020, s. 18.

- wielu aresztowań oraz podjęto próby uciszenia niezależnych dziennikarzy i blogerów;
- B. mając na uwadze, że w dniach głosowania nieustannie były zgłaszane nieprawidłowości, ludzie byli zastraszani i często odmawiano im prawa do głosowania, fałszowano protokoły z lokali wyborczych i dochodziło do fałszowania wyników głosowania na dużą skalę;
  - C. mając na uwadze, że władze Białorusi nie przestrzegały minimalnego poziomu uznanych na szczeblu międzynarodowym standardów wiarygodnego, przejrzystego, wolnego i sprawiedliwego procesu wyborczego zgodnie z wytycznymi przedstawionymi przez wyspecjalizowane struktury OBWE, której Białoruś jest państwem uczestniczącym;
  - D. mając na uwadze, że Centralna Komisja Wyborcza ogłosiła Aleksandra Łukaszenkę rzekomym zwycięzcą w wyborach;
  - E. mając na uwadze, że wiarygodne raporty wskazują na wyraźne zwycięstwo Swiatłany Cichanouskiej, która otrzymała przeważającą większość głosów;
  - F. mając na uwadze, że Unia Europejska i jej państwa członkowskie nie uznały wyników wyborów prezydenckich z racji poważnych wątpliwości co do uczciwości wyborów oraz powszechnych doniesień o ich fałszowaniu;
  - G. mając na uwadze, że pokojowe protesty wyrażające pragnienie przemian demokratycznych i wolności w całym kraju rozpoczęły się w Mińsku już w niedzielę 9 sierpnia w nocy i trwają aż do chwili obecnej, przy czym najliczniejsze odbywają się w weekendy w ramach marszów jedności, a skala tych protestów jest w historii Białorusi bezprecedensowa, jako że uczestników liczy się w setkach tysięcy;
  - H. mając na uwadze, że protestom towarzyszą powszechne strajki w zakładach, przedsiębiorstwach, szkołach, uniwersytetach, miastach, miejscowościach i wsiach w całym kraju;
  - I. mając na uwadze, że władze zareagowały na pokojowe protesty z niewspółmiernie brutalną siłą, wykorzystując na dużą skalę gaz łzawiący, pałki, granaty błyskowe i armatki wodne;
  - J. mając na uwadze, że władze zatrzymały blisko dziesięć tysięcy osób, w kilkuset przypadkach postawiono zarzuty karne, a ponad tysiąc osób zostało hospitalizowanych; mając na uwadze doniesienia o torturach, gwałtach, porwaniach oraz to, że od dnia 9 sierpnia 2020 r. kilka osób zaginęło lub znaleziono je martwe;
  - K. mając na uwadze, że w celu koordynowania działań i przewodzenia opozycji została powołana Rada Koordynacyjna, lecz obecnie tylko jedna członkini jej prezydium, Swiatłana Aleksijewicz, nie została zatrzymana ani zmuszona do opuszczenia kraju;
  - L. mając na uwadze, że Maryja Kalesnikawa, jedna z najważniejszych postaci kampanii Swiatłany Cichanouskiej, w dniu 7 września została w środku dnia uprowadzona z ulicy w Mińsku; mając na uwadze, że władze białoruskie próbowały deportować ją na Ukrainę, lecz Kalesnikawa podarła swój paszport, aby do tego nie dopuścić; mając na

uwadze, że nadal jest przetrzymywana przez białoruskie władze;

- M. mając na uwadze, że dnia 19 sierpnia Rada Europejska postanowiła nałożyć sankcje na znaczną liczbę osób odpowiedzialnych za przemoc, represje i sfałszowanie wyników wyborów na Białorusi, zakazując im wjazdu do UE i zamrażając ich aktywa finansowe w UE;
1. nie uznaje wyników wyborów prezydenckich przeprowadzonych na Białorusi w dniu 9 sierpnia, ponieważ odbyły się one z rażącym naruszeniem wszystkich uznanych na szczeblu międzynarodowym standardów; nie uzna Aleksandra Łukaszenki jako prezydenta Białorusi po upływie jego obecnej kadencji;
  2. wzywa do jak najszybszego przeprowadzenia nowych wyborów pod międzynarodowym nadzorem Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) w obecności obserwatorów międzynarodowych, co zagwarantuje, że wybory zostaną przeprowadzone zgodnie ze standardami uznymi na szczeblu międzynarodowym;
  3. z całą mocą popiera protestujących Białorusinów w ich żądaniach wolności, demokracji, godności i prawa do wyboru własnego losu;
  4. uznaje Radę Koordynacyjną za prawomocną reprezentację narodu domagającego się demokratycznych zmian na Białorusi;
  5. popiera pokojowe przekazanie władzy w wyniku pluralistycznego dialogu narodowego z pełnym poszanowaniem demokratycznych i podstawowych praw narodu białoruskiego;
  6. uznaje Swiatłanę Cichanouską za prezydenta elekta i tymczasową przywódczynię Białorusi do czasu przeprowadzenia nowych wyborów;
  7. potępia wciąż trwające zastraszanie i używanie niewspółmiernej siły wobec pokojowych demonstrantów, uczestników strajków i członków Rady Koordynacyjnej; domaga się natychmiastowego i bezwarunkowego zwolnienia wszystkich osób arbitralnie zatrzymanych przed sfałszowanymi wyborami z 9 sierpnia i po nich, w tym Pawła Siewiaryńca, Michała Statkiewicza, Maryji Kalesnikawej, Andreja Jahorau, Iryny Suchij, Antona Radniankou i Iwana Kraucou; domaga się zaprzestania wszelkich prześladowań ze względów politycznych;
  8. wzywa władze Białorusi do zaprzestania wszelkich form brutalnego traktowania i tortur wobec zatrzymanych oraz do umożliwienia im dostępu do porad lekarskich i prawnych;
  9. zdecydowanie popiera sankcje UE wobec osób odpowiedzialnych za przemoc, represje i fałszowanie wyników wyborów na Białorusi, w tym wobec Aleksandra Łukaszenki;
  10. ponawia swój apel o szybkie wdrożenie unijnego mechanizmu sankcji w zakresie praw człowieka umożliwiającego nakładanie sankcji, podobnych do sankcji przewidzianych w amerykańskiej ustawie Magnickiego, wobec osób fizycznych i przedsiębiorstw dopuszczających się poważnych naruszeń praw człowieka;

11. wzywa do przygotowania kompleksowego przeglądu polityki UE wobec Białorusi na czas po nowych wyborach prezydenckich i wzywa UE do zorganizowania konferencji darczyńców na rzecz demokratycznej Białorusi, z udziałem międzynarodowych instytucji finansowych, państw G-7, państw członkowskich i instytucji UE oraz innych podmiotów pragnących zaoferować wielomiliardowy pakiet finansowy w celu wsparcia przyszłych reform i restrukturyzacji gospodarki;
12. wzywa ESDZ do zawieszenia negocjacji w sprawie priorytetów partnerstwa między UE a Białorusią do czasu przeprowadzenia wolnych i uczciwych wyborów prezydenckich;
13. podkreśla, że dopóki sytuacja polityczna na Białorusi nie ulegnie zmianie, wszystkie bieżące wypłaty pomocy finansowej UE muszą zostać zawieszane;
14. zachęca państwa członkowskie do ułatwiania i przyspieszania procedur wizowych dla osób uciekających z Białorusi z powodów politycznych oraz do udzielania większego niezbędnego wsparcia i pomocy tym osobom i ich rodzinom;
15. wzywa UE do przyjęcia strategii dalszego zacieśniania kontaktów międzyludzkich poprzez wspieranie białoruskich niezależnych organizacji pozarządowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, obrońców praw człowieka, przedstawicieli mediów i niezależnych dziennikarzy, a także do stworzenia młodym Białorusinom dodatkowych możliwości studiowania w UE;
16. proponuje utworzenie w ramach istniejących struktur Parlamentu Europejskiego platformy wspierającej w koordynacji z organizacjami międzynarodowymi odpowiedzialnymi za ochronę praw człowieka międzynarodowe dochodzenia w sprawie zbrodni popełnionych przez reżim wobec ludności Białorusi;
17. potępia blokowanie internetu i mediów, a także zastraszanie dziennikarzy i blogerów w celu powstrzymania przepływu informacji na temat sytuacji w kraju; podkreśla prawo społeczeństwa białoruskiego do swobodnego dostępu do informacji;
18. podkreśla, jak ważne jest czujne przeciwdziałanie szerzeniu na Białorusi dezinformacji na temat UE i jej państw członkowskich oraz dezinformacji na temat sytuacji na Białorusi w UE, a także innym formom zagrożeń hybrydowych ze strony państw trzecich;
19. wzywa Federację Rosyjską do zaprzestania wszelkiej ukrytej lub jawnej ingerencji w pokojową rewolucję demokratyczną na Białorusi; wzywa Federację Rosyjską do poszanowania demokratycznej woli narodu białoruskiego; ostrzega, że Aleksander Łukaszenko nie ma ani politycznego, ani moralnego mandatu do nawiązania w imieniu Białorusi, w tym z władzami rosyjskimi, jakichkolwiek dalszych stosunków umownych, które mogłyby zagrozić suwerenności Białorusi;
20. podkreśla, że wydarzenia na Białorusi muszą pozostać dla UE kwestią pierwszorzędnej wagi; przypomina, że UE musi pozostać zjednoczona i nieustępliwa w reakcji na sytuację na Białorusi;
21. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do

spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz władzom Republiki Białorusi.